

Шрамченко Олеся
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
(Україна, м. Харків)

Обдаровані діти: проблеми адаптації в соціумі

*«Усі з дитинства знають, що те-те й те-те неможливо.
Але завжди знаходиться дитина, яка цього не знає.
Вона – то й робить відкриття»*
Альберт Ейнштейн

Що таке обдарованість? Чи вимагають обдаровані діти спеціальної уваги дослідників, технологій навчання та виховання? Чи існують проблеми адаптації обдарованих дітей у соціумі?

Обдарованість, як і раніше, залишається загадкою для більшості дітей, батьків, педагогів, вчених, суспільства в цілому. На мою думку, збереження й розвиток обдарованості – це проблема ефективної соціалізації молодої людини у суспільстві, а також подальшого розвитку суспільства, реалізації його творчого потенціалу.

Для дослідника важливим є пошук та застосування найбільш доцільних технологій для раннього виявлення, навчання й виховання обдарованих і талановитих дітей. А це становить одне з головних завдань удосконалювання системи освіти. Нерідко творче мислення обдарованої дитини розглядається як відхилення від норми або негативізм. Експерименти, проведені в різних країнах світу, переконливо довели, наскільки складно реформувати систему освіти, змінити відношення педагога до обдарованої дитини, зняти бар'єри, що існують у суспільстві, що блокують його таланти.

Інший рівень проблем – обдарована дитина й суспільство. Головне у цій проблемі – антиінтелектуалізм, розповсюджений у суспільстві. Особливості таких дітей впливають на їхній соціальний статус, коли з дитинства вони виявляються в положенні “несхвалюваних”. Зрозуміло, що необхідно намагатися змінити дану тенденцію. Які рішення запропонувати для більш ефективної адаптації обдарованої дитини, яким чином розвивати її здібності?

Сьогодні вчені приділяють підвищену увагу розробці та впровадженню у практику спеціальних комплексних навчальних програм, що передбачають більшу свободу для дітей у навчальних закладах. У США, наприклад, непоодинокі курси по навчанню лідерству обдарованих підлітків, популярні індивідуалізовані методики роботи з «навчальних договорів», які дозволяють педагогам заощаджувати час, а учням – працювати в індивідуальному, сприятливому темпі. В Україні також діє “Державна програма для обдарованих дітей”, а отже, проблема полягає не тільки і не стільки в «відкритті проблеми», скільки в пошуку адекватних для наших умов технологій соціалізації таких дітей. Для дослідження даної теми, на мою думку, доцільно використовувати метод експертного інтерв'ю з батьками обдарованих дітей, педагогами «звичайних» шкіл та спеціальних навчальних закладів, де навчаються обдаровані діти. Крім того, треба вивчати наукові праці дослідників з даної проблематики.